

eveniment

Pregătirea pentru Președinția română a Consiliului Uniunii Europene – implicarea mediului universitar

În cadrul campaniei de dezbateri publice dedicate pregătirii Președinției române a Consiliului Uniunii Europene (CUE) din primul semestru al anului 2019, Institutul European din România (IER) a organizat pe parcursul ultimelor luni o serie de dezbateri și mese rotunde în centrele universitare din București și din țară (Cluj Napoca și Iași). Agenda discuțiilor a vizat mai multe teme de actualitate europeană precum: *politica comercială a Uniunii Europene, dezvoltarea regională și reforma politicii de coeziune post-2020, reforma UE și viitorul proiectului european*. La aceste evenimente, Institutul European din România a fost reprezentat de către dna Gabriela Drăgan, Director General ... [pag 2](#)

formare

Pregătirea pentru Președinția română a Consiliului Uniunii Europene - Programul de formare a funcționarilor din administrația publică centrală

Asumarea Președinției Consiliului Uniunii Europene de către România începând cu 1 ianuarie 2019 reprezintă în același timp o oportunitate și o provocare de a ne aduce contribuția în mod concret la consolidarea proiectului european ... [pag 3](#)

în acest număr

- 3 *Conferința: România și aderarea la zona euro*
- 5 *Masă rotundă IER pe tema Rețele de transport inovative pentru creșterea mobilității la nivelul Pieței Interne*
- 5 *Analiza nevoilor de traducere în cadrul instituțiilor publice din România*
- 7 *Un model aparte de cooperare locală - România și Belgia*
- 8 *eTranslation la dispoziția instituțiilor publice*
- 9 *Opinie - Ar putea mișcările de independență să amenințe UE? Cazul Cataloniei*
- 11 *RJEA - ediția de iarnă 2017*
- 12 *Semnale editoriale*
- 15 *Promo - Centrul de Documentare*

... Prima dezbateră din seria amintită - **Dezvoltarea regională și reforma politicii de coeziune post-2020** - a avut loc la Iași, la data de **20 octombrie 2017**, unde IER și Centrul de Studii Europene al Facultății de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, au adus în discuție subiecte privind: oportunități și provocări ale dezvoltării regionale, identificarea premiselor necesare unei absorbții eficiente de fonduri europene, conturarea unor arii cheie de dezvoltare și elaborarea de priorități bugetare ș.a. În discursul oficial, dl **Victor Negrescu**, Ministrul delegat pentru afaceri europene, a adus în discuție legătura dintre viitorul politicii de coeziune și exercitarea președinției române din 2019, amintind următoarele: „*Ne propunem să fim un mediator imparțial în exercitarea mandatului Președinției Consiliului Uniunii Europene, dar, în pregătirea acestui moment, România susține menținerea unei politici de coeziune puternice și eficiente după anul 2020, cu argumente solide care motivează de ce trebuie să se regăsească într-un cuantum adecvat în viitorul buget multianual*”.

Al doilea eveniment s-a desfășurat în Cluj-Napoca, la data de **27 octombrie 2017**, când IER, Facultatea de Studii Europene și Institutul de Cercetări Europene din cadrul Universității Babeș-Bolyai, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, au organizat dezbateră cu tema **Reforma UE. Opțiuni privind viitorul proiectului european**. Dezbateră a fost inclusă în programul celei de-a IV-a ediții a conferinței internaționale „Disintegration and Integration in East-Central Europe”. În intervenția oficială susținută cu ocazia dezbaterii, dl Victor Negrescu, Ministrul delegat pentru afaceri europene, s-a referit la construcția europeană făcând următoarele aprecieri: „*Trebuie să ne concentrăm eforturile pe identificarea de soluții capabile să genereze răspunsuri sustenabile pe termen lung, obiectivul fiind acela de a continua construcția europeană de o manieră inclusivă și unitară*”.

Reuniunea informală a Consiliului European de la Sibiu, din 9 mai 2019, este un bun prilej de inventariere a procesului de reflecție privind viitorul Uniunii Europene, și, mai ales, de a pune bazele noii Agende Strategice pentru perioada 2019-2024”.

La data de **16 noiembrie 2017**, IER, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a organizat la București masa rotundă cu tema **Politica comercială a UE. Provocări și priorități**. Evenimentul a făcut parte din conferința internațională „Future of Europe”, derulată anual de Facultatea de Relații Economice Internaționale (REI) din cadrul Academiei de Studii Economice din București. În moderarea discuției alături de dl Gheorghe Hurduzeu, Decanul REI, dna Gabriela Drăgan a amintit că, ulterior crizei economice, regulile de negociere pentru noile acorduri comerciale s-au schimbat, iar la nivel național, respectiv în mediul academic există o discuție legată de tipul de negociere pentru semnarea noilor acorduri comerciale - *se discută la nivel multilateral sau bilateral?* În acest context, dna Senator Gabriela Crețu, Președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Senatul României, a amintit că: „*Brexitul este despre ce putem noi să învățăm cu privire la cetățenia europeană și drepturile asociate ei, precum și despre faptul de a nu crea un precedent în negociere din care să rezulte că poți să stai în afara UE, dar să ai mai multe avantaje decât atunci când ești înăuntrul ei*”.

Mai multe informații cu privire la aceste evenimente se regăsesc pe site-ul IER.

Eliza Vaș
Biroul Studii și Analize

Pregătirea pentru Președinția română a Consiliului Uniunii Europene - Programul de formare a funcționarilor din administrația publică centrală

Asumarea Președinției Consiliului Uniunii Europene de către România începând cu 1 ianuarie 2019 reprezintă în același timp o oportunitate și o provocare de a ne aduce contribuția în mod concret la consolidarea proiectului european.

Procesul de pregătire a fost accelerat în ultima perioadă în cadrul mai multor formate de cooperare interministerială. Una dintre coordonatele vizate de Consiliul interministerial pentru pregătirea și exercitarea președinției României la Consiliul Uniunii Europene, structură cu rol de stabilire a liniilor directoare și a priorităților de acțiune în acest context, este cea a resurselor umane.

Exercitarea Președinției Consiliului UE impune pentru fiecare stat membru o capacitate administrativă foarte bine echipată din punct de vedere al competențelor și al nivelului de expertiză. Înțelegem cu toții că această sarcină presupune eforturi administrative și de conceptualizare uriașe din partea angajaților din administrația publică și nu numai.

În acest sens, pentru a veni în sprijinul funcționarilor publici implicați, **Ministerul Afacerilor Externe (MAE)** a inițiat și coordonează *Programul de formare a funcționarilor din administrația publică centrală în vederea exercitării Președinției României a Consiliului UE 2019, program pus în aplicare de Institutul European din România în perioada octombrie – decembrie 2017.*

Acesta este alcătuit din șapte module, două de dezvoltare a abilităților de limba engleză (din care unul pentru nivelul intermediar și altul pentru nivelul avansat) și cinci de aprofundare a cunoștințelor privind Uniunea Europeană la nivel general (*Instituțiile UE, Sistemul juridic al UE, Procesul de luare a deciziei în UE, Politici economice ale UE, Politici externe ale UE*).

Modulele sunt dezvoltate și livrate de specialiști de marcă din mediul academic românesc, oameni cu experiență teoretică și practică, din cadrul Universității din București

și al Academiei de Studii Economice din București, cursurile desfășurându-se în sediul ASE București.

În program au fost incluși peste 250 de angajați din ministere, ce urmează a fi președinți și vicepreședinți ai grupurilor de lucru.

Programul astfel început continuă linia strategică a Guvernului de pregătire a funcționarilor publici pentru asumarea responsabilităților la nivel european. Se realizează astfel un salt calitativ important la nivelul responsabililor din administrația publică centrală și totodată un proces activ de promovare a spiritului și valorilor europene.

Prin implicarea activă a mediului academic în procesul de formare, Institutul European din România în calitate de instituție responsabilă cu implementarea programului de formare ajută la stabilirea de noi punți de legătură între diferite părți ale societății realizând totodată unul dintre obiectivele sale fundamentale și anume creșterea nivelului de cunoștințe și abilități ale funcționarilor publici în domeniul afacerilor europene.

Biroul Formare

eveniment

Conferința: România și aderarea la zona euro

În cadrul campaniei de dezbateri publice dedicate pregătirii Președinției române a Consiliului UE, Ministerul Afacerilor Externe (MAE) și Institutul European din România (IER) au organizat, în parteneriat, în data de 13 noiembrie 2017, conferința cu tema „România și aderarea la zona euro”. La eveniment au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai mediului academic, experți în domenii relevante pentru tema abordată și mass-media. Dezbaterile publice organizată de IER și MAE face parte dintr-o serie de reuniuni tehnice care au ca scop stabilirea unei foi de parcurs pentru aderarea la zona euro.

În deschiderea evenimentului, domnul **Victor Negrescu**, Ministrul delegat pentru afaceri europene, a subliniat relevanța

și oportunitatea unei astfel de teme de dezbatere ținând cont de semnificația zonei euro pentru România. În opinia dlui Negrescu, ar fi oportun pentru România să adere la zona euro, dar mai important este ca țara noastră să fie pregătită pentru acest pas. Domnia sa a menționat că o aderare de succes are la bază implementarea mecanismelor la nivel național și îndeplinirea criteriilor de admitere și că, în acest proces, avem nevoie de participarea a cât mai mulți actori instituționali, de predictibilitate și de sprijin politic.

În cadrul sesiunilor de **dezbatere** propriu-zise, la care au participat dl Academician Daniel Dăianu, dl Napoleon Pop, dna Aura Socol, dna Andreea Paul, precum și alți specialiști în domeniu, discuțiile au fost moderate de doamna Gabriela Drăgan, Director General al IER, iar aspectele menționate au fost următoarele:

- există o nevoie de a relansa proiectul european, în plan instituțional și politic (Gabriela Crețu);
- România îndeplinește criteriile de convergență nominală pentru aderarea la zona euro, dar din punct de vedere structural decalajele sunt considerabile;
- România a înregistrat un ritm mediu de creștere economică de 3,68% în intervalul 2007-2016;
- simpla îndeplinire a criteriilor de convergență nominală (Maastricht) nu este suficientă pentru inserția de succes a unui stat în zona euro, dacă nu este însoțită de reforme profunde în sfera convergenței reale și structurale (Valentin Lazea);
- trecerea la euro este un proces care depinde atât de gradul de pregătire al României, cât și de deschiderea și nivelul de reformă al Uniunii Europene (Gabriela Drăgan);
- trăim într-o lume globală fragmentată, compusă din „blocuri”, iar membrii UE luptă, paradoxal, pentru o „Uniune unită” (Daniel Dăianu);
- ținta României ar trebui să fie o economie mai robustă, într-o zonă euro robustă. România are interese naționale de apărut înăuntrul Uniunii Europene și a zonei euro, iar un program de pregătire a adoptării monedei europene poate ajuta prin implementarea reformelor necesare, îndeplinirea criteriilor de convergență reală și structurală (Daniel Dăianu);
- problema fundamentală este că n-au mai fost citite de multă vreme părțile introductive ale tratatelor, astfel riscând să uităm miza fundamentală a aderării României la UE: dezvoltarea și modernizarea țării într-un spațiu de securitate economică și politică (Napoleon Pop);
- actualul proces de reflecție asupra reformării Uniunii Europene reprezintă o oportunitate pentru România de a părăsi zona periferică și de a-și valorifica poziția geostrategică (Napoleon Pop);
- dacă un stat vrea să intre în zona euro, acesta trebuie să își analizeze cu responsabilitate balanța costuri/beneficii, raportându-se la trei coordonate: decalajele de dezvoltare față de restul membrilor; sincronizarea ciclurilor de afaceri; convergența structurală (Aura Socol);
- „dacă nu aducem euro în România, vor pleca românii în zona euro”, toate instituțiile ar trebui să aibă un anume rol în popularizarea ideii de euro și în creșterea gradului de acceptare în rândul populației (Andreea Paul);
- încrederea este elementul determinant în proiectul european și este nevoie de un dialog susținut, nepătimaș, la care să ia parte întreaga comunitate europeană (Radu Ștefan Oprea);
- e nevoie ca procesul de aderare a României la zona euro să fie considerat un proiect serios, asumat politic și să se sprijine pe o analiză economică temeinică.

Sinteza integrală a evenimentului este disponibilă pe [site-ul IER](#).

Tiberiu Nica
Compartmentul Proiecte

Masă rotundă IER pe tema *Rețele de transport inovative pentru creșterea mobilității la nivelul Pieței Interne*

În data de **18 octombrie 2017**, Institutul European din România (IER) a organizat masa rotundă cu tema *„Rețele de transport inovative pentru creșterea mobilității la nivelul Pieței Interne”*, eveniment încadrat în campania de dezbateri dedicate pregătirii Președinției României la Consiliul Uniunii Europene. La dezbateri au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai mediului academic, experți în domenii relevante și mass-media.

În deschiderea evenimentului, dna **Gabriela Drăgan**, Director General al IER, a subliniat relevanța și oportunitatea unei astfel de teme, extrem de importantă în sine, mai ales prin prisma faptului că una dintre cele 10 formațiuni la coordonarea cărora se va afla România în 2019 va fi și Consiliul Transporturi, Telecomunicații și Energie.

În sesiunea de intervenții oficiale, dl **Cristian-Gabriel Winzer**, Secretar de Stat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe (MAE), a precizat că MAE are în vedere trei direcții de acțiune: extinderea dezbaterii publice la nivel național; operaționalizarea forumului de consultare publică,

comunicare și dezbateri EU-RO 2019; lansarea site-ului Președinției până la finele anului în curs. **„Viitorul UE este unul digital, iar competitivitatea României la nivel comunitar va depinde de măsura în care vom reuși să ne adaptăm și să fructificăm beneficiile digitalizării”**, a explicat Secretarul de Stat, cu privire la tema principală a discuției.

În dialogul care a urmat, au fost reliefate aspecte precum:

- În România elaborăm strategii complexe, ca Master Planul General de Transport, dar implementarea lasă de multe ori de dorit.
- Ritmul investițiilor în infrastructura de transport va trebui accelerat pentru a evita accentuarea decalajelor față de alte state membre.
- Cu toate că Master Planul este un document strategic controversat la noi în țară, este dat drept model de către Comisia Europeană pentru alte state membre.
- Digitalizarea ar trebui să reprezinte o prioritate pentru România și pentru UE, dar, cel puțin în România, înainte de a discuta despre rețele de transport inovative, trebuie să ne punem la punct infrastructura de transport tradițional.
- Introducerea conceptului de plan de mobilitate urbană durabilă în legislația românească ar putea conduce la îmbunătățirea accesibilității localităților și buna integrare a diferitelor moduri de mobilitate și transport.
- Transportul este un domeniu multidisciplinar cu o implicație politică majoră.

Sinteza integrală a evenimentului este disponibilă pe **site-ul IER**.

Bogdan Mureșan
Biroul Studii și Analize

Analiza nevoilor de traducere în cadrul instituțiilor publice din România

Traducerea documentelor de lucru ale instituțiilor administrației publice din România (ministere, agenții etc.) în alte limbi constituie un proces deosebit de important pentru o bună colaborare a acestora cu instituțiile partenere din Uniunea Europeană cu alte instituții internaționale. Pe de o parte, o traducere bună facilitează o înțelegere corectă și, astfel, un dialog viabil sau o negociere de succes; pe de altă

parte, traducerea inadecvată, îndeosebi a legislației românești, poate duce la neînțelegeri ce pot atrage răspunderea instituțiilor în cauză.

Având în vedere atribuțiile sale, în special cea privind coordonarea traducerilor efectuate la nivel național [art. 3 lit. c) din Ordonanța 15/1998], Institutul European din România (IER) a desfășurat în perioada 4 - 20 octombrie 2017 o analiză a nevoilor de traducere a legislației românești în cadrul instituțiilor publice.

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra modului în care traducerile sunt efectuate, IER a transmis către 37 de instituții publice o adresă în care a solicitat completarea unui chestionar de evaluare a nevoilor de traducere în cadrul propriei instituții și desemnarea unei persoane de contact în vederea colaborării ulterioare.

Chestionarul a cuprins întrebări cu răspuns închis (de tip DA/NU) și unele întrebări cu variante de răspuns deschis (ex.: Altele...; Vă rugăm să menționați...).

Rezultatele acestei analize a nevoilor de traducere au fost prezentate în cadrul mesei rotunde cu tema *Provocările traducerii în instituțiile publice din România*¹, desfășurată joi, 26 octombrie 2017, la sediul IER.

Rata de răspuns a fost de 67,56%.

76% dintre instituțiile respondente folosesc în activitatea lor legislație românească tradusă în alte limbi (în principal engleză și franceză, dar și germană și spaniolă).

La întrebarea *Considerați necesar ca toate traducerile să fie colectate la nivel național și publicate online într-o bază de date cu acces gratuit?*, doar o instituție din totalul respondenților a răspuns negativ.

Așa cum reiese din graficul alăturat, 44% dintre instituțiile respondente au menționat că dețin traduceri în alte limbi ale unor acte din legislația românească.

Un procent de 60% din totalul instituțiilor respondente au menționat că sunt de acord să transmită cu titlu gratuit traducerile către IER pentru a fi centralizate la nivel național.

Deși aproape toate instituțiile au răspuns că apelează la resursele umane proprii pentru realizarea traducerilor, doar în cazul a două instituții există o structură organizațională cu atribuții de traducere. Totuși, chiar dacă persoanele care traduc nu fac parte dintr-o structură organizațională cu atribuții specifice de traducere, există anumite persoane care au atribuții de a traduce. Pentru situațiile în care este nevoie de un volum mai mare de traducere sau de traduceri specializate, se apelează la firme de traducere sau la traducători externi autorizați.

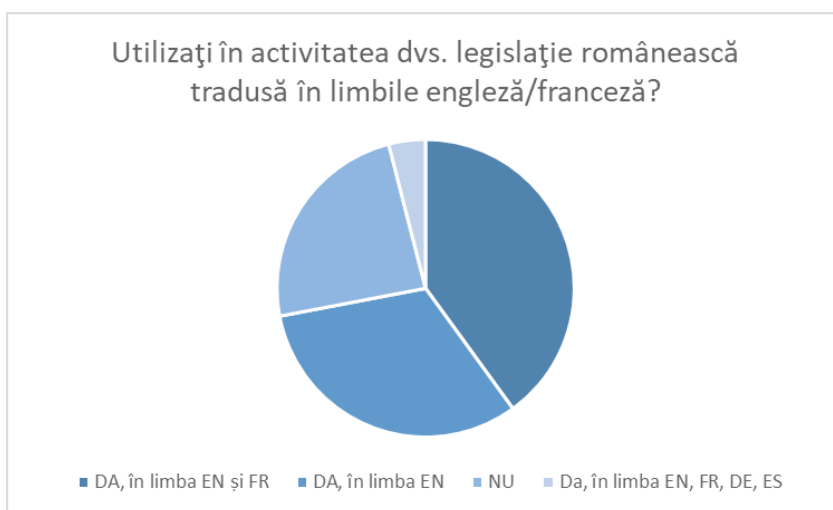
Din analiza efectuată de IER rezultă că există o nevoie de traducere în cadrul instituțiilor publice, îndeosebi pentru limbile engleză și franceză, dar și pentru limbi de circulație mai restrânsă, în funcție de specificul activității instituției în cauză.

Așa cum rezultă din analiza răspunsurilor, majoritatea covârșitoare a respondenților consideră că ar fi utilă la nivel național centralizarea actelor normative românești traduse.

Pentru a răspunde acestei nevoi, IER își propune dezvoltarea bazei de date disponibilă online, în special a secțiunii *Acte normative românești traduse*, într-o primă etapă apelând la sprijinul altor instituții din România pentru centralizarea traducerilor deja existente și într-o etapă ulterioară efectuând revizia acestora pentru a fi unitare din punct de vedere terminologic și stilistic.

Apreciem așadar că centralizarea traducerilor de acte normative românești în limbile engleză și franceză este un demers necesar pentru fluidizarea activității și eficientizarea colaborării instituțiilor publice din România cu instituțiile partenere din Uniunea Europeană și cu alte instituții din afara țării, evitându-se în același timp situațiile în care același act ar fi tradus de mai multe ori în instituții diferite.

Mihaela Moncea
Serviciul Coordonare Traduceri

¹ Pentru mai multe detalii privind masa rotundă *Provocările traducerii în instituțiile publice din România*, vă rugăm să vizitați [site-ul IER](#).

Un model aparte de cooperare locală – România și Belgia

În perioada 12 - 14 octombrie 2017, ADR-Vlaanderen și OVR-WB, cu sprijinul Ambasadei României în Regatul Belgiei și al Ambasadei Belgiei la București, au organizat cea de-a 6-a ediție a **Forumului Cooperării Descentralizate România - Belgia (FOBERO)**. Astfel de evenimente au început să aibă loc în 2006, desfășurându-se cu regularitate în România, respectiv Belgia, la un interval de 2 ani.

Relația bilaterală are o istorie îndelungată (în 1838 Belgia înființează la Galați primul său consulat). Cooperarea la nivel local a început în timpul perioadei comuniste, când în urma politicii de sistematizare radicală a satului românesc, mai mulți cetățeni belgieni au format mișcările **Operation Villages Roumains / Actie Dorpen Roemenië** cu scopul de a veni în sprijinul satelor și al locuitorilor din mediul rural afectați de această politică. Astfel, primele inițiative la „firul ierbii” s-au concretizat înainte de 1989 mai ales sub forma ajutoarelor umanitare trimise din Belgia satelor adoptate, iar ulterior activitățile au luat forma *solidarității sustenabile*, și anume sprijinul pentru dezvoltare acordat îndeosebi comunităților rurale.

În acest spirit a fost creat și FOBERO, iar ediția din 2017 a fost legată de discutarea cooperării descentralizate într-o Europă aflată în plin proces de schimbare, dar cu ancore puternice în strategii precum *Europa 2020* sau *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*. Pe parcursul celor trei zile, au fost invitați să ia cuvântul reprezentanți din România și din Belgia, ce activează în diverse domenii: mediul academic, non-guvernamental, politic, economic sau social. Astfel, în prima zi a evenimentului, au fost ținute prezentări cu privire la următoarele subiecte: *responsabilitate socială corporativă* (Ștefan Sima, consilierul economic al Ambasadei României în Belgia), *industria 4.0* (Thomas Baekelandt, ambasadorul Belgiei în România), *cartografierea socială* (Patrick Van de Nieuwenhof, colaborator ADR-Vlaanderen), *abordarea economică a României* (Dominique Tourneur, inspector general pentru piețele europene în cadrul Walloon Export and Foreign Investment Agency), *o Europă socială pentru tineret* (Gabriela Goudenhooff, profesor la Universitatea din Oradea), *cooperarea descentralizată văzută la nivel de capitală* (Daniel Florea, primarul sectorului 5 din București) ș.a.

Cu ocazia Forumului, **Eliza Vaș**, expert în cadrul **Institutului European din România**, a fost invitată să prezinte raportul „România - 10 ani în Uniunea Europeană” și să vorbească audienței despre beneficiile pe care le-a adus aderarea, dar și despre schimbările care au avut loc în societate, în acest interval de timp. Astfel, prezentarea a început cu o serie de întrebări adresate publicului:

1. *Este România mai competitivă, din punct de vedere economic, ca urmare a aderării la Uniunea Europeană?* (majoritatea răspunsurilor au fost afirmative);
2. *Se percep cetățenii români ca fiind cetățeni europeni?* (răspunsurile din sală au fost împărțite);
3. *Este probabil ca România să adopte moneda euro până în 2022?* (răspunsurile sălii au fost mai degrabă negative);
4. *Va susține România o integrare mai aprofundată a Uniunii Europene?* (majoritatea răspunsurilor au fost afirmative).

Ulterior, principalele idei transmise au reflectat istoricul relațiilor diplomatice cu Comunitatea Economică Europeană, procesul de aderare la UE, provocările prin care a trecut Uniunea în perioada 2007 - 2017 (crizele din vecinătatea estică, criza economică și financiară, criza existențială etc.), felul în care s-a modificat încrederea românilor în UE de-a lungul anilor, dar și evoluții specifice la nivel macroeconomic sau în diverse sectoare de activitate. Exemplele concrete legate de acest ultim aspect au vizat: creșterea produsului intern brut la aproape 60% din media UE28, accesul produselor românești la piața europeană în creștere cu aproape 5 puncte procentuale, modernizarea legislației și îmbunătățirea standardelor în materie de protecție a consumatorilor etc.

De altfel, în discursul rostit de ambasadorul Regatului Belgiei în România, dl Thomas Baekelandt, s-au regăsit și o serie de recomandări menite a facilita accesul investitorilor belgieni pe piața românească. Pornind de la avansul tehnologic și de la schimbările de pe piața muncii, dl Thomas Baekelandt a afirmat următoarele: *Este clar că tradiția manufacturieră*

a României alături de industria IT de top reprezintă două atuuri care pot influența decizia de a investi. Autoritățile românești trebuie să ia în considerare această nouă realitate [n.r. tehnologică] dacă vor să atragă mai mulți investitori în industria manufacturieră. Investițiile în fabrici, asigurarea unui acces ușor către transportul internațional și cu utilități funcționale (producerea și distribuția electricității) trebuie să fie menținute. De asemenea, o grijă constantă ar trebui să fie îndreptată spre realizarea unei educații de calitate în școlile profesionale, licee, colegii tehnice sau universități pentru a asigura un flux de lucrători calificați. Nu în ultimul rând, e nevoie și de politici pentru avansarea digitalizării și a tehnologiilor manufacturiere, care vor contribui nu doar la dezvoltarea industriei, dar și la nivelul de angajabilitate din regiune.

Revenind la agenda evenimentului, în cea de-a doua zi au avut loc ateliere, desfășurate în paralel, pe teme privind: sistemele locale de sănătate, îmbătrânirea populației, tinerii și implicarea lor în comunitate, reconversia profesională și integrarea migranților, reducerea sărăciei în zonele rurale și dezvoltarea rurală, respectiv cultura și schimburile culturale. Câteva exemple notabile prezentate în cadrul discuțiilor au fost cele legate de utilizarea alternativă a spațiilor destinate cândva mineritului (locul de desfășurare al Forumului din Grand Hornu fusese un complex minier care s-a transformat în urma închiderii minelor într-un spațiu multifuncțional, cu sală de conferințe, muzeu și alte spații destinate activităților creative). Un alt exemplu, de data aceasta din România, s-a referit la Asociația de Ajutor Mutual Slatina-Timiș (ADAMS), o organizație non-profit, înființată cu ajutorul mai multor ONG-uri din Belgia și al Fundației pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual din România. ADAMS oferă servicii medicale și sociale, principiul de funcționare fiind acela al solidarității. În plus, include și un Consiliu Local de Sănătate (CLS). CLS-urile sunt formate din voluntarii și profesioniștii dintr-un sat/comună/oraș, care întreprind acțiuni pentru îmbunătățirea stării de sănătate din comunitate. Astfel de grupuri există încă din anul 2008, fiind înființate în mai multe comune din România (Bordești, Cerchejeni, Sănduleni, Borșa, Stremț, Viscri, Apold, Cehu Silvaniei, Caiuți, Hurezani, Buceșnița).

După cum se poate remarca, există un nivel aprofundat al cooperării descentralizate între România și Belgia, iar multitudinea de inițiative de la „firul ierbii” care au fost dezvoltate în comun până în prezent denotă o apropiere aparte între cetățenii celor două state. După cum spunea și unul dintre participanții la Forum, într-o discuție informală, *odată ce ai fost în România și ai cunoscut oamenii de acolo, nu poți să nu te întorci. Regăsești în satele românești o autenticitate la a cărei continuitate vrei și tu să contribui ca cetățean belgian.*

Eliza Vaș
Biroul Studii și Analize

eTranslation la dispoziția instituțiilor publice

La data de 15 noiembrie 2017 s-a lansat *eTranslation*, serviciul de traducere automată pus la dispoziție de Comisia Europeană, gratuit pentru instituțiile publice din statele membre.

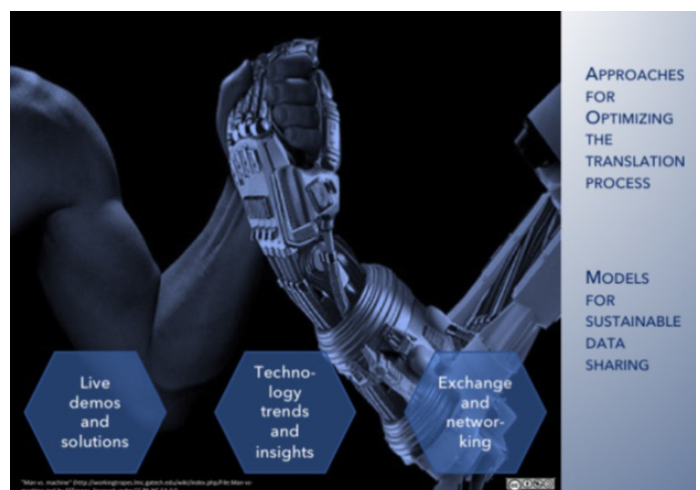
Mai multe informații despre *eTranslation*, inclusiv privind modalitatea de înregistrare, sunt disponibile la adresa https://ec.europa.eu/info/resources-partners/machine-translation-public-administrations-mtec_en.

Despre *eTranslation* s-a discutat și la cea de-a treia conferință a ELRC (European Language Resource Coordination: Coordonarea Europeană a Resurselor Lingvistice), care a avut loc pe 7 și 8 noiembrie, la Bruxelles.

Programul ELRC a fost conceput pentru a colecta date lingvistice și de traducere (mono și bilingve) necesare construirii platformei de traducere automatizată CEF.AT, care va elimina barierele lingvistice și va răspunde mai bine nevoilor curente ale serviciilor publice din statele membre ale UE, din Islanda și Norvegia (în total 30 de state).

eTranslation are la bază sistemul de traducere automată MT@EC și reprezintă o etapă în dezvoltarea platformei de traducere automatizată CEF.AT.

Dezvoltată în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei (*Connecting Europe Facility*), platforma CEF.AT sprijină Piața Unică Digitală și urmărește facilitarea comunicării multilingve și a schimbului de documente și de alte

conținuturi lingvistice între administrațiile publice naționale din Europa și între aceste administrații și cetățenii/mediul de afaceri din UE. Platforma va alimenta servicii publice europene on-line, precum Europeana, e-Justice, e-Procurement, e-Health, Portalul de date deschise (*Open Data Portal*), platforma de soluționare a litigiilor (*Online Dispute Resolution*).

În cadrul conferinței au fost prezentate o serie de programe și aplicații de traducere, printre care amintim: **eTranslation TermBank**; **eTranslation pentru Președinția Consiliului UE**), **IADAATPA** (platformă care va integra eTranslation și va furniza servicii sectorului public)¹, **TranslationQ** (program care are integrată o memorie pentru revizie)², **SYSTRAN** (furnizor de software traduceri)³, **Kantan Neural MT** (traducere automată)⁴, **PMKI** (proiect care vizează accesibilitatea transfrontalieră a serviciilor digitale)⁵.

De asemenea, s-au abordat patru teme principale: nevoile multilingve ale serviciilor publice în Europa, traducerea de calitate - noi tehnologii disponibile, abordări privind schimbul de date, asigurarea unui sistem viabil de schimb de date în Europa.

Semnalăm o parte dintre ideile care ar putea fi puse în practică și în țara noastră:

- ✓ promovarea utilizării unui limbaj administrativ de calitate, care să pornească de la scrierea propunerilor legislative;
- ✓ elaborarea unor îndrumări privind politica lingvistică și a traducerilor la nivelul administrației publice;
- ✓ în contractele de achiziție a serviciilor de traducere să se introducă specificații tehnice mai clare și să se solicite prestatorilor de servicii de traducere memoria de traducere aferentă lucrării;
- ✓ rețea de terminologie la nivelul administrației publice.

În a doua parte a anului 2018 se va organiza în România al doilea atelier ELRC, care face parte din noua serie de ateliere ELRC planificate a fi realizate în toate cele 30 de state, în vederea consolidării rețelei de instituții publice care sprijină pe termen lung dezvoltarea platformei de traducere automatizată CEF.AT.

Până atunci, recomandăm instituțiilor publice să testeze serviciul de traducere automată *eTranslation* și să contribuie la îmbunătățirea acestuia.

Laura Mihăilescu
Serviciul Coordonare Traduceri
ELRC - Reprezentant Național Servicii Publice

¹ <https://www.pangeanic.com/news/iadaatpa-pangeanic-awarded-the-largest-eu-contract-by-cef/>

² <https://www.televic-education.com/en/translationq>

³ <http://www.systransoft.com/>

⁴ <https://www.kantanmt.com/>

⁵ https://ec.europa.eu/isa2/sites/isa/files/docs/publications/towards_a_public_multilingual_knowledge_management_infrastructure.pdf

Ar putea mișcările de independență să amenințe UE? Cazul Cataloniei

La 13 octombrie 2017, președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, a declarat într-un discurs ținut la Universitatea din Luxemburg că nu dorește „*independența Cataloniei, deoarece aceasta ar încuraja alte regiuni să facă același lucru, făcând Uniunea Europeană neguvernabilă*”. „*Nu aș dori o Uniune Europeană care peste 15 ani să aibă aproape 98 de state*” deoarece „*este deja destul de greu cu 28, nici cu 27 nu este mai ușor, dar cu 98 ar fi pur și simplu imposibil*”.

O Catalonie independentă va deschide cutia Pandorei în cadrul Uniunii Europene și se pot ivi noi secesiuni în Belgia, Franța, Italia, Germania etc., precum și confruntări între unele state membre. La începutul lunii noiembrie, președintele Franței, Emmanuel Macron, a declarat că activitățile lui Puigdemont au trezit dorința de independență a Corsicăi, Bretaniei și a regiunii catalane din sudul Franței. Macron este profund îngrijorat de amplificarea mișcării pentru independența Corsicăi, care a

definit Catalonia ca punct de referință cu mai puțin de două luni înainte de alegerile din Corsica. Prim-ministrul belgian, Charles Michel, se confruntă, de asemenea, cu provocarea mișcării pentru independența Flandrei, cu care acesta guvernează într-o poziție de echilibru. La 9 noiembrie, președintele Juncker a declarat în cadrul unei ceremonii la Universitatea din Salamanca că „Naționalismele constituie o otravă care împiedică Europa să concluzeze”. Ziarul *La Vanguardia* din Catalonia a afirmat că „situația Cataloniei afectează și referendumurile consultative -și legale- din Veneto și Lombardia cu privire la extinderea autonomiei celor două regiuni nordice”. Bavaria din Germania a reprezentat o problemă pentru guvernul de la Berlin, iar unele minorități din alte state membre ar fi putut provoca alte confruntări în cadrul UE.

Catalonia ca țară independentă nu va putea să rămână stat membru al UE și va trebui să depună candidatura pentru aderare, care necesită unanimitatea statelor membre. Opțiunea de a fi doar membru al pieței unice nu va fi posibilă deoarece Spania o va respinge. Catalonia are deja multe dintre responsabilitățile unui stat, având un parlament regional și un guvern regional. *Generalitat* are propria poliție regională și gestionează mai multe posturi de radio și televiziune care folosesc limba catalană. Guvernul Spaniei a oferit Cataloniei competențe de guvernare în cele mai importante domenii: educație, sănătate, administrare fiscală etc. Spania este *de facto* o monarhie federală din 1978.

La 1 octombrie 2017 a avut loc un referendum ilegal. Poliția națională a fost hărțuită de provocatori, dar a și luat măsuri disproporționate față de civili. A fost *Maidanul* spaniol. După declararea Republicii Catalonia la 27 octombrie, în cadrul unui parlament în care opoziția nu a fost prezentă, președintele catalan a fugit la Bruxelles. Guvernul central spaniol a aplicat articolul 155 din Constituția Spaniei, de atunci autonomia aflându-se sub controlul guvernului de la Madrid. Guvernul central al Spaniei a primit sprijin din partea tuturor statelor membre ale UE și din alte țări pentru a se asigura că independența Cataloniei nu va fi recunoscută de guvernele lor. La 21 decembrie 2017 vor avea loc noi alegeri în Catalonia.

Casa de Bourbon a condus Spania începând din 1700, iar Catalonia a făcut afaceri în Imperiul Spaniol sub un protecționism ridicat pentru a preveni importurile din țări mai competitive precum Anglia, Franța sau Germania. Cuba, Puerto Rico și Filipine au devenit o piață exclusivă

pentru exporturile din Catalonia, iar tarifele protecționiste au durat din 1922 până în 1960. Sub dictatura lui Franco, Catalonia a primit foarte multe subvenții și privilegii pentru a dezvolta acolo industria noi. După instaurarea democrației (1975), industriile din Catalonia au beneficiat de investiții importante pentru a crește competitivitatea industriilor spaniole din Catalonia, aceasta fiind o condiție prealabilă pentru aderarea Spaniei la CEE.

Catalonia are o datorie publică imensă, aceasta fiind preocuparea sa principală. Guvernul spaniol deține 52 de miliarde de euro din datoria Cataloniei deoarece *Generalitat* nu poate împrumuta fonduri de pe piețele internaționale. După 1 octombrie, cele două bănci catalane principale au părăsit Catalonia și au deschis sedii noi în alte regiuni spaniole. Exporturile Cataloniei se îndreaptă în principal către alte regiuni ale Spaniei și peste 2 000 de societăți comerciale s-au retras deja din regiune.

În cazul în care Catalonia reușește să devină independentă, este foarte greu să se estimeze impactul asupra restului Spaniei. Potrivit unor date de la Ministerul Economiei, timp de cel puțin 3 ani după secesiune, Spania nu va putea să mențină creșterea PIB-ului peste 2,6 %, așa cum era programată. Consecințele economice negative ale secesiunii pentru Catalonia vor fi: piața are o dimensiune foarte mică, Catalonia va trebui să plătească tariful comun extern al UE în schimburile comerciale cu UE, societățile industriale se vor muta din cauza condițiilor menționate. Această situație afectează deja structura socială internă a Cataloniei prin distrugerea coeziunii sale și în același timp prin creșterea ratei șomajului.

Referințe:

1. Constituția Spaniei, decembrie 1978.
2. Legea privind schimburile comerciale cu Antilele, 20 iulie 1882; Tarifele Cánovas (1891); Tarifele Cambó (1922).
3. Tratatul privind Uniunea Europeană, articolul 49, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 202, 7.6.2016.
4. *La Vanguardia*, 5 octombrie 2017.

Dr. Carlos Puente Martin
Madrid, 13 noiembrie 2017

CARLOS PUENTE MARTIN - Doctor în economie *cum laude*. A studiat dreptul, științele politice și dreptul european la universități din Spania și din străinătate. A avut diverse funcții în Spania și Comisia Europeană. A profesat în Europa, America și Asia. Este lector în cadrul unor organizații și instituții europene și americane și profesor universitar invitat în cadrul unor universități și forumuri internaționale.

Romanian Journal of European Affairs – ediția de iarnă 2017

În numărul din decembrie al *Romanian Journal of European Affairs*, autorii articolelor aduc în atenție mai multe subiecte, precum: aderarea României la zona euro; capitalul de risc și achiziția prin îndatorarea companiei, în Europa de Est; modele de (dis)continuitate în politica europeană a lui David Cameron; discursurile conflictuale privind relațiile UE - Rusia; diferite fațete ale euroscepticismului în Estonia; precum și performanța la export a statelor baltice.

Articolul de fond, privind viitoarea aderare a României la zona euro și condițiile acesteia, a fost realizat de profesorul **Daniel Dăianu**, membru al Academiei Române și membru al Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, împreună cu **Ella Kállai**, economist-șef la Alpha Bank România, **Gabriela Mihailovici**, consilier la Banca Națională a României și **Aura Socol**, profesor de economie la Academia de Studii Economice din București. În această analiză, autorii susțin că o simplă îndeplinire a criteriilor nominale nu este nici pe departe suficientă pentru ca o țară să beneficieze de pe urma aderării la zona euro. Convergența reală viabilă este o condiție principală pentru economiile care aspiră să aibă aceeași monedă și să reziste șocurilor adverse. Marele decalaj de dezvoltare dintre România și zona euro constituie obstacolul major în calea adoptării monedei euro. Așadar, adevărata miză a adoptării monedei euro în România ar trebui să fie nu „dacă”, nici „când”, ci „în ce condiții” și „în ce mod”. Premisa esențială pentru convergența reală este creșterea competitivității. În analiză se arată probleme comune privind competitivitatea în noile state membre în ceea ce privește infrastructura, dezvoltarea instituțională, inovarea; se evidențiază amploarea riscurilor unei aderări premature la zona euro. După cum susțin autorii, se poate imagina aderarea României după atingerea unui minim de 75 % din media PIB pe cap de locuitor în zona euro și îndeplinirea unei serii de condiții structurale în contextul reformelor din zona euro. România are nevoie de o creștere economică *solidă* și durabilă.

În articolul său, **Mihai Precup**, consilier la Banca Europeană de Investiții din Luxemburg și doctorand la Universitatea Paris 1: Panthéon-Sorbonne, în Franța, compară factorii determinanți ai activității de LBO (*leveraged buyout* - preluare a unei companii printr-un efect de levier financiar), respectiv de capital de risc în țările Europei de Est. Articolul prezintă, de asemenea, principalele aspecte macroeconomice în ceea ce privește evoluția investițiilor de LBO și a investițiilor în capital de risc pe perioada ultimei crize din țările europene în curs de dezvoltare. Lucrarea arată că investițiile de LBO și capitalul de risc sunt afectate în mod diferit de condițiile macroeconomice, iar autorul reliefează câteva direcții strategice menite să sprijine dezvoltarea celor două activități în Europa de Est.

Monika Brusenbauch Meislová, doctor și lector la Departamentul de Politică și Studii Europene de la Universitatea Palacký, Olomouc, Republica Cehă, abordează politica lui David Cameron în drumul spre Brexit - una dintre cele mai mari provocări cu care Uniunea Europeană s-a confruntat vreodată. Articolul își propune să aprofundeze înțelegerea de către cititori a politicii lui Cameron referitoare la UE și să ofere o privire de ansamblu în logica dilemelor sale europene. Prin urmare, materialul explorează modul în care a evoluat politica lui Cameron referitoare la UE cât timp s-a aflat la conducerea Partidului Conservator și cercetează modelele de continuitate și discontinuitate din discursul său despre UE. Se face o comparație între cele trei etape ale politicii referitoare la UE a lui Cameron corespunzătoare celor trei cabinete ale sale pentru a arăta că strategiile și tacticile sale referitoare la UE au fost marcate de o discontinuitate substanțială.

Valentin Naumescu, conferențiar universitar dr., profesor asociat la Facultatea de Studii Europene a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, analizează discursurile conflictuale despre relațiile UE cu Rusia, prin prisma teoriei discursului. Dinamica poziționărilor divergente față de Rusia după 2016 a condus la problema unor eventuale noi distanțări în cadrul Uniunii Europene. Se pot observa inconsecvențe pe această temă între Vest și Est, între țările postcomuniste de pe flancul estic cu Polonia, România și statele baltice, pe de o parte, și Ungaria, Bulgaria, Slovacia și Republica Cehă, pe de altă parte, precum și între guvernele occidentale cu puncte de vedere destul de diferite, cum ar fi Berlin, Londra sau Roma. Scopul acestui articol este de a explora divergențele crescânde și de a clarifica dacă abordările divergente în ceea ce privește relațiile cu Rusia ar putea crea rupturi reale și profunde între statele membre ale UE.

Viljar Veebel, conferențiar universitar la Colegiul Baltic de Apărare, Departamentul de Studii Strategice,

Tartu, Estonia, abordează multiplele fațete ale euroscepticismului în Estonia. Deși sprijinul public pentru statutul de membru UE este puternic în Estonia, există și unele opinii eurosceptice. Autorul explică faptul că majoritatea agenților și grupurilor cu opinii eurosceptice ar putea fi considerați ușor eurosceptici, printre aceștia numărându-se politicieni și personalități. Cu toate acestea, din când în când apar idei euro-populiste combinate cu un euroscepticism rigid, mai ales printre politicieni, dar influența lor în societate este destul de modestă în prezent. Cu toate acestea, în ceea ce privește perspectiva economică, opiniile și argumentele eurosceptice din Estonia se bazează adesea strict pe rațiuni economice, care ar putea avea legătură în principiu cu originea „euro-pragmatismului” în Estonia. Astfel, autorul arată că este nevoie de un „program pozitiv” acolo unde accentul nu se pune pe declarații precum „nu avem nevoie de eurosceptici”, ci pe modul în care euroscepticii ar putea contribui la creșterea durabilității Uniunii Europene.

În lucrarea propusă pentru publicare în RJEa, **Beáta Udvari**, asistent universitar la Universitatea din Szeged, Ungaria, face o analiză a performanței la export a statelor baltice către statele UE, dar și către țările în curs de dezvoltare din Asia. Performanța comercială a statelor membre UE este influențată direct sau indirect și de alte politici ale UE. În ceea ce privește politica europeană de dezvoltare, inițiativa *Ajutor pentru comerț (ApC)* are un rol principal în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru a participa mai eficient la schimburile comerciale internaționale. Articolul își propune să răspundă la întrebarea cum influențează ApC performanța comercială a statelor baltice. Rezultatele cercetării empirice arată că ajutorul pentru comerț oferit de UE țărilor în curs de dezvoltare nu a avut un impact semnificativ asupra exporturilor țărilor baltice.

Articolele sunt disponibile integral la <http://rjea.ier.ro>.

Cititorii sunt totodată invitați să acceseze pagina Facebook a RJEa: <https://www.facebook.com/romanian.journal.of.european.affairs/>

Nota redacției: Începând cu luna iunie 2017, Romanian Journal of European Affairs a fost selectată pentru a face parte din portofoliul de produse și servicii **Clarivate Analytics** (fost Thomson Reuters). Drept urmare, publicația este acum indexată și apare în **Emerging Sources Citation Index (ESCI)**.

Oana Mocanu
Biroul Studii și Analize

Semnal editorial:

Integritatea în spațiul public și privat. Prevenție și necesitate în asigurarea încrederii în raporturile sociale

Coordonator: **Rodica Aida Popa**

Cartea a fost lansată de Editura C. H. Beck în ziua de 17 noiembrie 2017. Tema este de mare interes pentru societatea românească, integritatea fiind conceptul la care se raportează atât activitatea funcționarilor publici, cât și cea a reprezentanților mediului privat. Integritatea este cea care inspiră încredere cetățenilor, și societății în ansamblu, față de sistemul în cadrul căruia își desfășoară activitățile.

Doamna Rodica Aida Popa este judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție (ICCJ), dar și reprezentantul României la Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni din cadrul Consiliului Europei.

Prima parte a lucrării conține articole scrise de specialiști (judecători, avocați, experți în conformitate etc.) despre aspecte conexe: *integritatea în funcții și demnități publice* (Bogdan Dima); *aspecte deontologice în sistemul judiciar actual* (Rodica Aida Popa); *instituționalizarea eticii în magistratură* (Cristian Ducu); *integritatea arbitrilor - Curtea de Arbitraj Comercial Internațional* (Ștefan Deaconu); *etica profesională în domeniul bancar* (Ianfred Silberstein); *integritatea și infracțiunile de serviciu* (Mihai-Adrian Hotca); *individualizarea pedepselor în cazul infracțiunilor de conflict de interese și abuz în serviciu* (Rodica Aida Popa); *programul de conformitate în mediul privat* (Maria Maxim); *politicile de conformitate ca parte*

a măsurilor de prevenire (George-Mihai Popa); *training și comunicare în organizație pentru prevenirea riscurilor de conformitate* (Oana-Raluca Bănățeanu); *aspecte tehnice și juridice privind sistemele de avertizare etică* (Mihai Acsinte).

Partea a doua a volumului conține jurisprudență de referință: trei decizii prin care ICCJ a dispus că Agenția Națională de Integritate nu are calitatea procesuală de a ataca soluțiile procurorului (nr. 13/2011) și că se consideră funcționari publici în sensul art. 175 din Codul penal expertul tehnic judiciar (nr. 20/2014) și medicul angajat cu contract de muncă într-un spital din sistemul public (nr. 26/2014). Sunt citate și două hotărâri ale Curții Constituționale a României, referitoare la conflictul de interese în mediul privat (nr. 603/2015) și abuzul în serviciu (nr. 405/2016).

Traducerea publicației în trei limbi (engleză, franceză și germană) a fost considerată necesară pentru a înlesni cunoașterea și înțelegerea, de către experții străini, a sistemului juridic român. Suntem onorați că o parte din traducerea în limbile engleză și franceză a fost realizată de Serviciul Coordonare Traduceri din cadrul IER.

Cartea este disponibilă la Editura C. H. Beck în ambele ediții (română și trilingvă): http://www.beckshop.ro/coordonator_rodica_aida_popa-a3463-p0.html.

Ionela Haralambie
Serviciul Coordonare Traduceri

Semnal editorial:

Uniunea Europeană – un trend în derivă? O analiză a discursului mediatic și a perspectivei tinerilor

Autor: Oana Ștefăniță

Presată de ceea ce pare a fi o perioadă nesfârșită de criză, Uniunea Europeană se confruntă cu multiple provocări interne și externe, care, în absența unor măsuri eficiente, pun sub semnul întrebării însuși viitorul proiectului european. Asistăm la renașterea unor curente populiste, naționaliste și chiar extremiste în mai multe state din Europa, cu consecințe semnificative asupra procesului de luare a deciziilor în UE, a relațiilor dintre statele membre și a percepțiilor publice. În acest context marcat de transformări constante, studiul opiniei publice față de Uniunea Europeană și al mecanismelor sale devine relevant și pragmatic, întrucât publicul dovedește tot mai adesea că acționează în funcție de susținerea sau opoziția manifestate față de blocul comunitar (votul Brexit fiind doar cel mai recent exemplu în acest sens).

Volumul semnat de Oana Ștefăniță - *Uniunea Europeană, un trend în derivă? O analiză a discursului mediatic și a perspectivei tinerilor* (și publicat anul acesta de editura comunicare.ro) propune un asemenea demers, investigând interesul cetățenilor europeni tineri pentru problematica europeană, locul Uniunii pe agenda conversațiilor interpersonale, modul în care aceștia înțeleg și experimentează identitatea europeană, dar și percepțiile lor cu privire la viitorul UE. Pe baza unor surse teoretice solide și a unei cercetări empirice riguroase, autoarea propune o analiză a felului în care informațiile despre evenimentele petrecute la nivel european sunt raportate de către sistemul mediatic și a suprapunerii acestora cu reprezentările cetățenilor obișnuiți.

Cartea cuprinde patru secțiuni principale, primele trei fiind dedicate aspectelor teoretice, iar ultima fiind alocată studiului empiric. Capitolele teoretice explorează în profunzime concepte fundamentale precum agenda-setting, sferă publică, europenizare sau identitate europeană, definind cadrul analitic al lucrării. Miza lor nu este aceea de a favoriza o anumită abordare, ci de a prezenta o varietate de perspective care explică rolul sistemului mediatic în europenizarea sferei publice naționale, în construirea imaginii Uniunii Europene, dar și în dezvoltarea unui sentiment de apartenență la comunitatea europeană. Concluzia autoarei este clară: Uniunea nu mai poate rămâne doar un proiect al elitelor, mai ales în contextul evenimentelor recente, care au efecte dintre cele mai concrete asupra cetățenilor de rând. Altfel spus, UE nu poate evolua fără a deveni un proiect al cetățenilor, fără a stârni interesul și implicarea oamenilor obișnuiți. Comunicarea publică devine așadar esențială pentru legitimarea și consolidarea Uniunii, pentru promovarea politicilor sale în vederea obținerii sprijinului popular. Iar instituțiile media sunt cele care dețin un rol central în informarea cetățenilor, în construirea, la nivel discursiv, a imaginii Uniunii, în crearea și modelarea atitudinilor față de aceasta și a bazelor care să constituie premisele formării unui sentiment identitar european.

Secțiunea empirică, care se fundamentează atât pe metode de cercetare cantitative cât și calitative aduce în prim plan modul în care tinerii educați din România se raportează la UE, la locul și rolul ei în viața lor de zi cu zi, dar și la viitorul acestui proiect ale căror baze au fost puse cu aproape șapte decenii în urmă. În acest sens, s-a urmărit interesul tinerilor pentru tematicile europene, implicarea lor în dezbateri, preluarea subiectelor, a abordărilor, a încadrărilor și a evaluărilor promovate de media în cadrul discuțiilor interpersonale. Totodată, demersul de cercetare a vizat determinarea factorilor și a contextelor care facilitează afilierea tinerilor la o identitate europeană, dar și a modului în care aceștia definesc și își asumă statutul de european.

Atitudinea tinerilor cu privire la viitorul Uniunii Europene rămâne una relativ optimistă și este alimentată, în egală măsură, poate, de insatisfacțiile generate de politica națională și de mirajul Occidentului, de dorința depășirii decalajelor existente și a obținerii de drepturi și oportunități egale cu cetățenii celorlalte state membre. Cu alte cuvinte, tinerii susțin evoluția și demersurile de dezvoltare ale Uniunii, deoarece își doresc să se simtă europeni și să fie percepuți ca atare. La nivel general, așadar, ideea de europenitate este echivalentă, în cazul celor mai mulți, cu un ideal de civilizație și dezvoltare, cu eliminarea discriminării și cu accesul la un nivel de trai superior.

În final, invităm cititorii să reflecteze la una dintre întrebările fundamentale pe care lectura acestei cărți le ridică inevitabil: *În ce măsură vor rămâne tinerii români optimiști în ceea ce privește viitorul Uniunii, adesea etichetată ca „ideal de civilizație și dezvoltare”?* O supoziție pe care îndrăznim să o avansăm este aceea că, în contextul actual, turbulent și instabil, România nu mai poate fi catalogată în mod automat ca țară eurofilă, nici măcar prin raportare la generația tânără. Deși instrumentele tradiționale de investigare a opiniei publice (în special sondajele de tip Eurobarometru), îi plasează încă pe români în categoria euro-entuziaștilor, la un nivel mai profund de analiză, aceste atitudini optimiste par a fi reconfigurate de evenimentele recente.

Recenzie elaborată de **Georgiana Udrea**

Oana Ștefăniță este asistent universitar doctor în cadrul Facultății de Comunicare și Relații Publice, SNSPA. Deține un doctorat în Științele Comunicării, iar domeniile sale de interes academic includ comunicarea de masă și studiul efectelor media, procesul de europenizare, dar și aspecte legate de educație și psihologie.

Georgiana Udrea este asistent universitar doctor la Facultatea de Comunicare și Relații Publice, SNSPA și membru al Center for EU Communication Studies din cadrul aceleiași instituții.

Centrul de Documentare al IER vă așteaptă!

Ești pasionat de domeniul afacerilor europene? Chiar dacă știm că ai din ce în ce mai puțin timp la dispoziție pentru lectură aprofundată, cu siguranță îți va face plăcere să vizitezi Centrul de Documentare al Institutului European din România. Aici vei putea răsfoi peste 2500 de lucrări de specialitate, multe dintre ele editate în limbi de circulație internațională precum engleză, franceză, spaniolă, germană sau italiană. În egală măsură, un loc important este ocupat de autorii români, specializați în diverse domenii ale integrării europene.

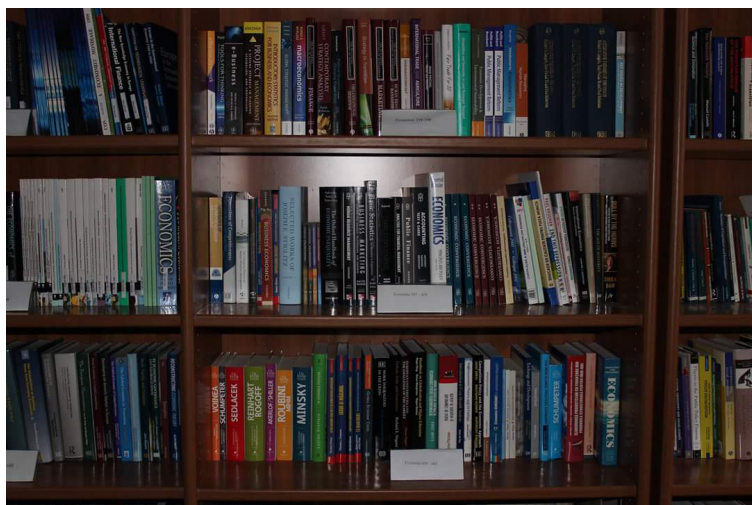
Fie că-ți place să citești într-o sală de lectură special amenajată pentru cei care ne trec pragul, fie că nu te poți dezice de confortul casei tale, Centrul de Documentare îți facilitează accesul gratuit la toate colecțiile existente. În plus, IER nu percepe nicio taxă în ceea ce privește împrumutul de cărți. Așadar, poți alege până la trei volume care trebuie returnate în decurs de două săptămâni.

Odată ce ai pătruns în micul univers european, vei descoperi cât îți este de ușor să identifici publicațiile care tratează subiectul dorit, biblioteca fiind structurată pe cinci domenii de interes distincte: 1) Uniunea Economică și Monetară, Piața internă, Politici generale, Afaceri instituționale, Legislație; 2) Științe Politice; 3) Relații Internaționale; 4) Economie și 5) Dicționare.

Dintre lucrările reprezentative pentru subdomeniul **Uniunea Economică și Monetară**, axat în principal pe aprofundarea posibilelor scenarii menite să asigure supraviețuirea monedei unice și pe enunțarea pericolelor la care se expune zona euro, amintim: *EMU and Economic Policy in Europe - The Challenge of the Early Years*, editată de Marco Buti și André Sapir; *The Euro: The First Decade* ai cărei autori sunt Marco Buti, Servaas Deroose, Vítor Gaspar și João Nogueira Martins; *Financial and Monetary Integration in the New Europe - Convergence between the EU and Central and Eastern Europe* de David G. Dickinson.

În cadrul domeniului **Afaceri instituționale** se pot găsi mai multe exemplare din ediția a șaptea a lucrării *Policy-Making in the European Union*, coordonată de Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair R. Young, carte de referință pentru toți cei avizați ori aflați în pregătire pentru domeniul afacerilor europene, dar și *European Union Politics 5th edition*, editată de Michelle Cini și Nieves Pérez-Solórzano Borragnán.

Politicile generale te întâmpină cu *The Politics of European Integration* scrisă de Andrew Glencross, *United or Against by Euroscepticism?*, editată de Alina Bârgăoanu, Loredana Radu și Diego Varela și cu *Noua Europă - Identitate și model european*, elaborată de Iordan Gheorghe Bărbulescu.

Domeniul **Economie** reunește un număr considerabil de cărți și dicționare de termeni specifici, foarte multe dintre ele fiind elaborate în limba engleză: *Europe in Crisis - Problems, Challenges and Alternative Perspectives*, editată de Aristidis Bitzenis și Nikolaos Karagiannis, *The Price of Inequality - How Today's divided Society Endangers our Future*, scrisă de Joseph E. Stiglitz și *Provocările viitorului - Principalele tendințe care vor reconfigura lumea în următorii 5, 10, 20 de ani*, al cărei autor este James Canton.

Relațiile Internaționale și Științele Politice cuprind numeroase titluri de referință în domeniu, dintre care se pot aminti *În umbra Europei - Două războaie reci și trei decenii de călătorie prin România și dincolo de ea*, scrisă de Robert D. Kaplan, memorial de călătorie în care autorul a

căutat să înțeleagă destinul unei țări și să-și împlinească propria vocație, *The Future of #Diplomacy* de Philip Seib, *Cyber War - The Next Threat to National Security and What to Do About It*, ai cărei autori sunt Richard A. Clarke și Robert K. Knake, *Divided Nations - Why global governance is failing, and what we can do about it*, scrisă de Ian Goldin și *Bruxelles european. Context românesc*, autor Dan Luca.

În rafturile Centrului de Documentare, în afară de cărți de referință, se află inclusiv periodice internaționale precum *Foreign Policy*, *Foreign Affairs* sau *The Economist*.

Nu în ultimul rând, demne de amintit sunt publicațiile elaborate periodic sub egida Institutului European din România. Colecția **Studii de Strategie și Politici SPOS** cuprinde studii care urmăresc sprijinirea procesului de elaborare și fundamentare a strategiilor și politicilor României în perioada post-aderare. **Romanian Journal of European Affairs (RJE)**, publicație științifică axată pe aprofundarea unor tematici precum: instituții, mecanisme și politici europene, migrație, securitate, rolul UE ca actor global, rolul României într-o Uniune Europeană extinsă, se bucură de apreciere la nivel național, cât și internațional. Revista este indexată în baze de date științifice internaționale, precum EBSCO, SCOPUS, ProQuest și de curând (iunie 2017) a fost indexată Emerging Sources Citation Index - ESCI (în cadrul Clarivate Analytics - fost Thomson Reuters). De asemenea, pentru a marca cei zece ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, IER propune publicului un material sintetic despre principalele beneficii ale integrării României în spațiul comunitar. Raportul cu tema **România - 10 ani în Uniunea Europeană** prezintă un scurt istoric al drumului către aderare, contextul regional actual și evoluția percepțiilor cetățenilor români cu privire la apartenența la UE, principalele beneficii sectoriale, precum și câteva considerații legate de viitorul construcției europene.

Dacă titlurile prezentate anterior ți-au suscitat interesul, Centrul de Documentare te așteaptă să-l vizitezi și nu uita: „Cărțile ne îngăduie să pătrundem în sufletele lor și ne deschid calea către propriile noastre secrete.” (William Hazlitt)

Echipa Centrului de Documentare IER:
Livia Mirescu și Georgiana Chivescu

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Bogdan Mureșan, Mihai Sebe, Eliza Vaș
Revizie RO: Mariana Bara
Traduceri RO-EN: Ionela Haralambie, Bogdan Mureșan, Eliza Vaș
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro